(N^ro. 242.)

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 121. 22. Października 1821.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — C. K. Rząd kraiowy podał do umieszczenia następuiące

O k ó l n i k i:

I. Że podatek klasyczny od dochodów z domu ustaie.

Gdy Nayiaśnieyszy Pan, naywyższą uchwałą Swoią z d. 28. z. m. raczył rozporządzić, aby dochody z czynszów domowych, tam, gdzie podatek klassyfikacyyny od czynszów i od domów zaprowadzony iest, począwszy od roku woyskowego 1822, do podatku klassycznego wciągane nie były, przeto naywyższe to postanowienie, w skutek Dekretu wysokiey Kancelaryi nadworney z d. 8. b. m. do liczby 1604 podaie się ninieyszem do publiczney wiadomości.

We Lwowie d. 28. Września 1821.

(*Podpisy*).

II. Względem uwolnienia kupców bydłem handluiących od dodatkowego płacenia myta za ominione stacyie mytowe, i względem płacenia kar za przeładowanie wozów po 10 ZR. od stacyi w monecie konwencyyney.

W skutku dekretu wysokiey Kamery nadworney z d. 2. Września r. b. do liczby 33286 zapadłego, na handluiących bydłem w Galicyi, którzy swoie bydło nie tykaiąc gościńca bitego, ubocznemi drogami wieyskiemi z przyczyny tańszey karmy i z tego powodu pędzą, że bydło snadniey idzie, na przyszłość nie należy nakiadać dodatkowey opłaty myta drogowego za wszystkie owe stacyie, przez któreby przechodzili byli, gdyby zamiast dróg wieyskich, gościńcem komercyialnym drogę odbywali.

Samo z siebie rozumie się, że opłaty dodatkowey myta mostowego albo przewozowego wymagać niemożna, ieżeli bydło nie na most ani na przewóz ale przez rzekę przepędzane było.

Jednakże obowiązani są bydłem handluiący w tych stacyiach, w których istotnie do rogatek przybędą, wypadaiące za tęż stacyię myto drogowe, niesprzecznie zapłacić, bez względu na to, czyli całą drogę, za którą taż opłata taryfowa wyrachowana iest, przechodzili lub nie?

Którą to wysoką uchwałą Okólnik z dnia 6. Maia 1799 względem dodatkowego opłacania myta za ominione stacyie mytowe wydany ninieyszym znosi się.

W moc zaś dalszego dekretu wysokiey Kamery nadworney z dnia 8. Września r. b. do liczby 31320 zapadłego, podaie się oraz do powszechney wiadomości, że od czasu, iak zaczęto pobierać myto drogowe i mostowe w monecie konwencyyney, także kary za przeładowanie wozów po 10 ZR. od każdey stacyi w monecie konwencyyney uiszczane bydź maią.

We Lwowie dnia 18. Września 1821.

(*Podpisy*).

Z Wiednia d. 12. Października. — Jego Cesarska Mość naywyższą uchwałą Swoią wydaną z d. 28. Września, raczył Antoniego L i s k i e w i c z a, pierwszego Radcę Sądu karzącego Lwowskiego mianować nayłaskawiey, przełożonym Sądu karzącego w Samborze.

Podług wiadomości z P i s z d o r f u w Węgrzech, rozłożony tamże i okolicach C. K. pułk kyrassyierów Następcy Tronu Ferdynanda wyprawił na d. 27. Września na cześć Jego Cesarzowicowskiey Mości Arcy-Xięcia F r a n c i s z k a K a r o l a woyskowy karuzel, którym zaszczycił obecnością swoią Arcy-Xiąże, gdzie znaydowali się także Xiąże Prymas Królestwa, Marszałek Porucznik Hrabia H a r d e g i wiele znakomitych osób z Węgier. Karuzel ten woyskowy złożony był z trzech oddziałów; większa część korpusu Officerów, osmiu Podofficerów i osmiu szeregowych pomienionego pułku, wykonywali pod rozkazami Pułkownika i dowodzcy pułku z głowami karuzelowemi różne obroty, tańce na koniu i kadrylle; a przez zręczne owe obroty i piękną wystawę w całości, uzyskali naywyższe zadowolnienie Jego Cesarzowicowskiey Mości. — Dnia 29. rano udał się Arcy-Xiąże w dalszą podróż przez N e u t r a do S z e m n i t z.

)(

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Już przed nieiakim czasem wystawiano zupełnie źle sprawę roialistów w Peru a mianowicie w Limie, i spodziewano się, że Lima zaiętą będzie przez połączone siły niepodległych pod Admirałem Cochranem i Jenerałem San Martinem, atoli naynowsze wiadomości z d. 11. Sierpnia nadeszłe z Kingstonu (w Jamaice) wystawiaią bardzo niepomyślny stan rzeczy dla niepodległych. Podług wiadomości tych, odebranych przez Panama w Kingstonie, Jenerał San Martin wsiadłszy w Hucho (w półnoeney stronie Lymy) z 4000 ludzi wylądował pod Chorillos (*Puerto de la China y los Chorillos*) w małym porcie, odległym dwie mile od Lymy ku południowi. (O wypadku tym, że San Martin wsiadł na okręt z ludzmi iużeśmy donosili, lecz sądziliśmy, że wyprawa ta nie przeciwko Lymie ale przeciwko Panamie była wymierzoną.) Woysko Królewskie uderzyło natychmiast nieustraszenie na powstańców i zmusiło ich do ucieczki, zabiwszy im 1600 ludzi. San Martin, za nadeyściem nocy wsiadł spiesznie ze szczątkami swoiego korpusu na okręty, i iak sądzą popłynął do Chili.

Lord Cochrane iuż dawniey odstąpił był od oblężenia Callayskiego. Hiszpanie, ieńcy, uwięzieni na fregacie Esmeralda wziętey dawniey przez Lorda Cochrane pod Callao, uderzyli na osadę powstańców teyże fregatty, opanowali takową, i odprowadzili onę na powrót do Callao.

Listy z Santa Martha z d. 17. Lipca donoszą, że eskadra powstańców krążąca przed Karthageną odebrało rozkaz niedopuszczania, aby zawinęła do portu korwetta Hiszpańska Ceres, która się na tamecznem morzu pokazała. Zresztą powyżey namienione listy potwierdzaią zaięcie przez niepodległych Baca Chica, zamku, położonego przy wniyściu do portu Carthageny.

Naynowsze listy z Texas, niegdy mieysca schronienia wielu Francuzkich zbiegów i awanturników, (*Champ d'Asyle*) wystawiaią naysmutnieyszy obraz stanu teyże prowincyi. Kupy tak zwanych patryiotów niszczą i rabuią wszystko, co się onym nawiia, a niemasz siły na dorędziu aby położyć mogła tamę ich niszczeniu. Naystrasznieysze te kupy tworzą Indyianie. W iedney nocy widziano 200 ognisk wzdłuż brzegów, okrytych smutnemi szczątkami ofiar pobitych przez tych morderców. Cała ta kraina zdaie się bydź teraz schronieniem dla rozbojników morskich i osób, które towarzystwo wytrąciło ze swoiego łona.

Portugaliia Brazyliia i Algarbiia.

Na iednem z ostatnich posiedzeń Stanów Lizbońskich wniosł Minister Spraw Wewnętrznych imieniem Króla pytanie: »Czyli Krolowi Jegomości wolno iest iakiegobądź z Radzców swoich mianować Sekretarzem Stanu w różnych wydziałach, którym poruczony iest zarząd spraw publicznych?« — Pytanie to roztrząsano gorliwie, ieden z Deputowanych oświadczył, że Minister ma złe zamiary przy tym wniosku, iak tego mogłby dowieść; gdyby przy takowym obstawać chciano; drugi oświadczył, że ta cała rzecz iest zabiegiem, a różni mniemali, że takowe prawo byłoby targnieniem się na Konstytucyią. Po mocnych rozprawach roztrzygniono: »Król nie może mieć prawa, do mianowania kogokolwiek ze swoich Radzców na Sekretarza Stanu, ani iakiegobądź innego mieysca komukolwiek powierzać.« — Tym sposobem (wyraża Kuryier Angielski) uczy się Król Jegomość Portugalski powoli, iak czczem widmem iest Władza Królewska, kiedy onę tegucześni Apostołowie wolności, którzy raczey sami wolą bydź Królami, sprawdzaią i podług woli swoiey ograniczaią. Sądziemy, że »wierne Stany« od owego sprzeciwienia się, nie chcąc dozwolić Królowi wylądowania podług iego woli, aż do tego nowego wypadku, gdzie mu odmawiaią mianowania, któregobądź z Radzców Sekretarzem Stanu nie stały się godnemi, aby Król Jegomość przystał na iakąkolwiek ich prośbę. — Inny artykuł umieszczony w Kuryierze z d. 27. Września zawiera względem spraw Portugalskich: »Odebraliśmy dzisiay rano listy z Lizbony dochodzące do d. 15. b. m. Deputowani z Rio de Janeiro zabrali mieysce i głos na posiedzeniu Stanów. Zgromadzenie trudniło się na ostatniem swoiem posiedzeniu urządzeniem Rady Stanu, i tak troskliwie było zaięte oney prawami, że radzie tey nadano więcey władzy iak samemu Królowi. Rada Stanu złożona będzie z ośmiu członków, tych wybierać będzie Król z potroyney listy przez Stany ułożoney. W początkach przełożono, iż każdy Członek Rady Stanu miał bywać obecny posiedzeniom Stanów i w sprawach swoiego wydziału głosować; atoli po rozprawach w tey mierze, uchwalono, że nie tylko nie mogą głosować, lecz ani bydź obecnymi na posiedzeniach.«

Hiszpaniia.

Gazeta Francyi z d. 1. b. m. zawiera z Madrytu z d. 20. Września: »Jenerał D.

Miguel Alava mianowany iest przez Króla tymczasowie Jenerałem dowodzącym w obwodzie Saragossy. Jenerał ten aż do pokoiu w roku 1815 był Adjutantem Xięcia Wellingtona, poczem poruczono mu mieysce pełnomocnego Ministra Hispańszkiego na Dworze Niderlandzkim.

W dniach 18., 19. i 20. t. m. uwięziono wiele osób w Madrycie. Po między liczbą uwięzionych iest wielu Francuzów, którzy iak mówią; nie byli opieszałymi do zdziałania rewolucyi i podobnych wypadków iakie w ich kraiu zaszły. Do uwięzionych w dniu wczorayszym burzycieli liczą młodego człowieka nie maiącego żadnego zatrudnienia, procz, że się tylko z żebractwa utrzymywał. Towarzyszem swoim kazał się Ypsylantym nazywać. Tym razem udało się ieszcze stałości naszego politycznego Naczelnika, Morillo, odwrócić od nas krwawe zamiary naszych Sankilotów.«

Wiadomości, umieszczone w gazecie codzienney (*Quotidienne*) z d. 1. Października, donoszące nam o stanie zdrowia z Barcellony, są ciągle niepokoiące. Odebraliśmy wczoray list z owego miasta, datowany z d. 19. Września, lecz tak był pokłóty i w occie umaczany, iż z trudnością można było do czytać się treści onego; list ten pisał zegarmistrz do przyiaciela swoiego w Perpignan.

Obrazy stanu rzeczy w owem mieście, i nieustanney boiaźni, panuiącey pomiędzy niezarażonymi, zgadza się zupełnie z tem, cośmy w tey mierze dawniey donieśli. Na ulicach widać tłoczące się powozy, napełnione rodzinami, staraiące się uratować ucieczką od tego niszczącego złego. Odgłos dzwonów, bębnów, odzywaiących się po 7 i 8 razy na dzień, spiewy żałobne duchownych, idących za zmarłym, płacze, ięki, zewsząd się wznoszące, wszystko tak strasznym iest obrazem, o iakim trudno iest mieć poiecie. Tylko ieden promień pociechy ukazywał się wpośród tych wypadków nędzy i rozpaczy, mianowicie nie zmordowana gorliwość sług religii, którzy z wzrastaiącem niebezpieczeństwem nabywaią nowey siły, dla wspierania chorych w ostatnich ich chwilach.

Francyia.

Monitor z dnia 30. Września zawiera niedawno wydane rozporządzenie Królewskie względem środków maiących bydź przedsięwziętymi wzdłuż Pyreneów na granicy Hiszpańskiey, aby wszelkiemu niebezpieczeństwu rozszerzenia się żółtey gorączce z Hiszpanii do Francyi dokładnie zapobiedź. Rozporządzenie to składa się z 25 artykułów, i zawiera obszerne przepisy, które zachowywane bydź powinny względem wszystkich podróżnych z Hiszpanii iako i towarów na różnych punktach kwarantanny, tudzież na linii, maiący bydź wyciągnioną wzdłuż całey granicy Hiszpańskiey do czego w Perpignan utworzoną będzie pod dozorem Prefekta Intendentura zdrowia, maiącą pod sobą więcey Kommissyy zdrowia, które zaprowadzone będą w pięciu pogranicznych Departamentach i t. d.

List pisany z południowey Francyi z d. 26. Września wyraża: »Wszystkie wiadomości z Tuluzy. Perpignan, Montpellier i t. p. zgadzaią się, iż żółta gorączka rozszerzyła się z Barcellony i Tortozy na inne okolice Katalonii, i przedarła się iuż przez granice Arragonii. Jakiekolwiek mogą bydź środki, które przedsięwziętymi są teraz w północney Hiszpanii dla zapobieżenia dalszemu szerzeniu się zarazy, to iednak takowe nie mogą bydź zupełnie dokładnemi w teraźnieyszym stanie rzeczy, aby stawiły dostateczną rękoymiią, Ztąd nie pozostaie nam nic innego iak zakazać surowo wszelkiego związku z Hiszpaniią, wyiąwszy ieden lub dwa punkta. Mówią, iż niebawem nie tylko wszelkie związki przerwane bedą z Arragoniią, ale nawet z Nawarrą. Wprawdzie związki między Bajonną i Irunem są otwarte, atoli są na pilney uwadze i bardzo utrudniane. Jednak pytaniem iest, czyli wszystkie te rozporządzenia, nakazane przez okoliczności, będą mogły bydź w rzeczy samey z potrzebną surowością wykonanymi? Co wielu powiątpiewa, częścią, ponieważ pomimo przybycia świeżego woyska z wewnątrz kraiu, brakuie ieszcze ludzi do wyciągnienia tak potrzebney linii; częścią, ponieważ przemycaiący towary znaią wszystkie scieczki w górach, i ztąd miewać będą związki pomimo wszelkiego zakazu. Zastąpić chcą niedostatek woyska potrzebnego na tak rozciągłey linii przez gwardyie Narodowe z Departamentów graniczących z Hiszpanią, atoli iak można gwardyie Narodowe poddadź tak dokładney woyskowey karności, do którey przyzwykłe iest woysko liniiowe; a która w teraźnieyszych okolicznościach podwoioną bydź powinna? Będąż gwardyie Narodowe surowo postępować i i zechcąż strzelać do tych, którzy przekraczaią granice? Te są to pytania, na które prawie w sposobie zaprzeczaiącym potrzeba odpowiedzieć, a gdzież iest w takim razie bezpieczeństwo od zarazy? Wzdłuż brzegow przed-

się wzięte są środki, ale i te nie mogą każde niebezpieczeństwo oddalić. Zamiarem iest, aby zbroyne okręty krążyły wzdłuż brzegów i zabraniały wylądowania oprócz mieysc wyznaczonych.«

Rossyia.

Piszą z Kiachty pod d. 11. Lipca: Wan, naywyższy Chiński Rządzca całego tu kraiu, żyiący w Urdze, o 300 wiorst od naszego miasta, przybył do Maymaczyn d. 3. t. m. z trzema synami, i wysiadł do domu Zarguczeja, Chińskiego tu urzędnika, sprawniącego pograniczne interessa. Tegoż dnia byli u Wana Radca Dworu P. Hołachowski, Dyrektor celny, wszyscy urzędnicy i handluiący w Kiachcie. Dyrektor oświadczywszy mu przez tłumacza powitanie z powinszowaniem szczęśliwego przybycia, podziękował za przyiacielskie z Państwem naszem związki, które on wszelkiemi sposobami stara się utrzymać. Wan ze swoiey strony, w nader pochlebnych wyrazach oświadczył wdzięczność, iż pod Rządem iego wszystkie handlowe interessa odbywaią się tu po przyiacielsku i pomyślnie, oświadczył też życzenie, iżby i na dalszy czas trwały również przyiacielskie związki. Potem Dyrektor i wszyscy urzędnicy zostali zaproszeni, ażeby usiedli, i w czasie rozmowy Wana z Dyrektorem przyniesiono podarki naprzód dla niego, a potem dla wszystkich urzędników. W rozmowach tych godnem uwagi było, że Wan, mówiąc o wstąpieniu na tron teraźnieyszego Cesarza Chińskiego, żądał, ażeby wyraźnie było polecono P. Dyrektorowi, poiechać do Pekinu z powinszowaniem. Ze strony P. Dyrektora przyniesione zostały dla Wana chleb, sól i podarki. Wan między innemi oswiadczył P. Dyrektorowi, iż bardzoby życzył sobie osobiście go odwiedzić, ale z przyczyny żałoby po zmarłym ich Cesarzu, którego synowicę ma za sobą, dopełnić tego nie może; lecz dzieci iego nie omieszkaią odwiedzić P. Dyrektora, które też dnia następnego były u niego na obiedzie. Czwartego dnia zaproszeni byli Dyrektor, wszystkie urzędnicy i handluiący w Kiachcie; na obiad do Wana, do namiotów o wiorst 8 od Maymaczyn rozbitych. Po przybyciu tam, wszystkich ich przyiął Wan nader przyiaśnie, na nowo obdarzył i dawał obiad, ku końcowi którego Wan pożegnawszy się z gośćmi, poszedł do swego namiotu dla spoczynku, a dzieci swe zostawił dla kończenia obiadu z Dyrektorem i dalszymi Urzędnikami. Podczas obiadu grała Rossyyska muzyka. Dzieci Wana były z niey bardzo zadowolone, i po przyiacielskiey rozmowie z P. Dyrektorem, trwaiącey więcey godziny, powróciły do namiotu, a potem wszyscy przy ogłosie muzyki udali się do namiot Wana, któremu Dyrektor z Urzędnikami podziękował za uprzeyme przyięcie. Przed namiotem grała muzyka, która się bardzo podobała Magnatowi Chińskiemu. Nazaiutrz rano Wan miał wyiechać na powrót do Urgi. Po rozmowie przyiacielskiey i po zaręczeniu sobie wzaiemney pomocy i utrzymywania związków handlowych między obudwóma Państwami, pożegnał się z Dyrektorem, obiecuiąc przybydź tu w roku przyszłym.

Turcyia.

Okręt pod sprawą Kapitana Austryiackiego Alimonda, który na d. 17. Września wypłynął z Zanty i zawinął do Tryiestu, przywiozł wiadomość, że flotta Turecka zarzuciła kotwice przy brzegach Morei pod Koron, wysadziła 7,000 ludzi na ląd i twierdzę tę opatrzyła w żywność. Z tamtąd popłynęła ta flotta na d. 13. Września do zatoki Zanty a w dniu 15. t. m. wzięła kierunek ku zatoce Lepantu na przeciwko Patras, iak się zdaie, w zamiarze, aby i tamże wysadzić na ład woysko i iednę z tamecznych twierdz w żywność zaopatrzyć. Zeznania Kapitana tego potwierdziły wiadomość, że zbroyne okręty Greckie, zawinęły dla naprawy do portow Hydry, Ipsary i Spezzia, przez co ułatwione bydź mogły działania flotty Tureckiey.

Powyższą wiadomość potwierdzaią doniesienia z Liworna. — List z pomienionego miasta datowany z d. 28. Września wyraża: »Następuiące wiadomości przywożą nam przybyłe okręty z Malty i Zante. W d. 14. Września stanęła Turecka flotta na kotwicy przed wyspą Zante, złożona z 34 okrętów, między którymi było 3 liniiowych, 4 fregaty, 2 korwety a reszta brygi i okręty przewozowe. Z flottą połączona iest eskadra Baszy Egiptu odznaczaiąca się szczególniey dobrem urządzeniem. Słychać, iż część tey flotty popłynąć miała na na d. 15. t. m. do zatoki Lepantu, reszta zaś powrócić do Milo, dla połączenia się z 10 innemi okrętami i wyruszenia przeciwko Greckim flottom na Archypelag. Mówią, że flotta ta rozproszyła przy wypłynieniu z Rhodu czekaiącą nań tamżę flottę Grecką a część oney zniszczyła; co iednak potrzebuie potwierdzenia.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.